Gemeente Ouder-Amstel
Programmabegroting 2025-2028

17-12-2024

Wat willen we bereiken en wat gaan we ervoor doen?

Speerpunt: Kwalitatieve goede zorg

Doelstellingen
Maatwerk aanpak en snel handelen
• Wmo-hulpvragen worden zoveel als mogelijk voor onze inwoners integraal met de andere onderdelen van het Sociaal Domein opgepakt. • De uitvoeringsorganisatie van Duo+ is goed toegerust om alle aanvragen binnen de gestelde termijnen te behandelen. • Cliëntondersteuning is beschikbaar voor iedereen met een ondersteuningsvraag. • Waar mogelijk worden algemene voorzieningen ontwikkelt die vrij toegankelijk zijn voor een brede doelgroep en als volwaardig alternatief voor maatwerkvoorzieningen.
Het bereik onder mantelzorgers vergroten
• Met meerdere organisaties en Duo+ kijken we of een gezamenlijk spreekuur in Duivendrecht kan worden georganiseerd. Inwoners kunnen dan altijd bij dit spreekuur terecht en de personele inzet per organisatie blijft beperkt. Door het geven van voorlichting aan ketenpartners moet het aantal doorverwijzingen naar mantelzorg ondersteuning toenemen. Onderzocht wordt waar de behoefte van de mantelzorgers ligt en het beste ondersteuning op kan worden geboden.
Ondersteuning mantelzorgers
• Het mantelzorgcompliment verstrekken aan mantelzorgers, met een verzorgende in Ouder-Amstel, die ingeschreven staan bij een mantelzorgorganisatie.
Maatschappelijke opvang en beschermd wonen
• Op beleid, management en bestuurlijk niveau vindt regionaal overleg plaats over de decentralisatie, uitvoering en de toekomstige ontwikkelingen in de Maatschappelijke Opvang en Beschermd Wonen (MOBW). Dit gebeurt met Amstelland-gemeenten onderling en ook samen met Centrumgemeente Amsterdam. • De Wet woonplaatsbeginsel BW (Beschermd Wonen), op basis waarvan de herverdeling van MOBW middelen zou plaatsvinden en de regiogemeenten eigen middelen zouden krijgen in 2025 voor de uitvoering van Begeleid Thuis, zowel met als zonder wooncomponent, is begin 2024 controversieel verklaard. Deze status blijft voorlopig van kracht waardoor er in 2025 geen herverdeling van middelen plaatsvindt en onder andere de gemeente Ouder-Amstel geen eigen middelen krijgt. Dit betekent dat Amsterdam als centrumgemeente de middelen voor MOBW direct blijft ontvangen en de samenwerking met Amsterdam op dezelfde wijze wordt voortgezet. • In het tweede kwartaal 2024 is met de implementatie van Begeleid Thuis zonder wooncomponent gestart (eerder dan de geplande 1 juli). Op proces niveau zal in 2024 voor een groot deel van de toegang tot Begeleid Thuis zonder wooncomponent in alle vijf de Amstelland gemeenten gerealiseerd zijn. In 2025 wordt ook Begeleiding Thuis met wooncomponent wordt geïmplementeerd. • Met de aanbieders die de begeleiding verzorgen voor de cliënten die vallen onder Begeleid Thuis met en zonder wooncomponent gaat de samenwerking nog niet zoals gewenst. Dit heeft te maken met een onderliggend financieringsvraagstuk tussen de aanbieders en de gemeente Amsterdam. Gemeente Amsterdam werkt hieraan. Wanneer het financieringsvraagstuk is opgelost, is de verwachting dat er verder geen blokkades zijn voor een goede samenwerking met de aanbieders. In 2025 en daarna zal financiering van Begeleid Thuis, en MOBW in beredere zin, een terugkerend onderwerp zijn. Hierbij werkt onder andere de gemeente Ouder-Amstel nauw samen met Amsterdam om de belangen van de Amstelland gemeenten te borgen. • In 2025 en daarna wordt het Regioplan Een Nieuwe Start in Amstelland verder uitgewerkt onder andere op de thema's: vroegsignalering en vroeginterventie, ondersteuning op maat en duurzaam maatschappelijk herstel om dakloosheid en terugval te voorkomen met als doel hier een goede aanpak voor te realiseren. • Vanaf eind 2019 voeren wij samen met de overige Amstelland-gemeenten de aanpak economisch dak- en thuislozen burgers uit. Hieronder valt onder andere het project 'Onder de Pannen' welke in 2024 is geïmplementeerd in de gemeente Ouder-Amstel. In het derde kwartaal van 2024 wordt het project geevalueerd en wordt bepaald of het nog wordt voortgezet in 2025. • De financiering voor economisch daklozen loopt af in 2026. Het is op dit moment onduidelijk of het Rijk opnieuw financiering geeft voor deze doelgroep. Wanneer er meer duidelijkheid is komt de gemeente Ouder-Amstel mogelijk voor de keuze te staan om te stoppen met de aanpak of deze voort te zetten uit eigen middelen. Echter, gezien dat het Rijk financiering heeft vrijgemaakt voor de ETHOS-telling (tellen en categoriseren van thuis- en daklozen en verborgen thuislozen die verblijven bij bekenden, tijdelijk (onder)huren of op bijvoorbeeld vakantieparken), wordt verwacht dat er meer dak- en thuislozen zijn dan tot nu toe aangenomen en dat hier financiering voor vrij wordt gemaakt. Er wordt ook verwacht dat er meer doelgroepen geoormerkt worden als dak- en thuisloos. • Met het oog op het bovenstaande zal in 2025 en de jaren daarna de gemeente Ouder-Amstel verdere afspraken maken met de overige Amstelland-gemeenten en Amsterdam omtrent de woonvoorziening Wenckebachweg. -Zie vervolg-

Doelstellingen
Maatschappelijke opvang en beschermd wonen
-vervolg- *Opstellen beleidsregels MOBW dak- en thuislozen, noodopvang en economisch daklozen* • Economisch daklozen betreft mensen die dak- of thuisloos zijn geraakt vanwege bijvoorbeeld het verlies van een baan of een echtscheiding. Bij deze doelgroep is geen sprake van GGZ- of verslavingsproblematiek. Op dit onderwerp is sprake van regionale samenwerking met de Amstelland-gemeenten. Specifiek worden er nieuwe beleidsregels opgesteld voor economisch daklozen welke in het vierde kwartaal van 2025 worden vastgesteld. *Middelen en huisvesting economisch daklozen* *Lange termijn* • Er is afstemming met de gemeente Amsterdam en de Amstelland-gemeenten onderling over de besteding van de gelden voor economisch daklozen die het Rijk beschikbaar stelt. Op basis hiervan is de 'Aanpak Economisch daklozen' gerealiseerd in eind 2019/begin 2020. De aanpak en financiering vanuit het Rijk lopen door tot eind 2026. Tot op heden is onduidelijk of het Rijk na 2026 de financiering van de aanpak economisch dakloosheid gaat continueren. De Amstelland-gemeenten moeten een besluit nemen of het gewenst is om vanuit eigen middelen de aanpak na 2026 voort te zeten. Samen met beleid, management en de bestuurders wordt gewerkt aan een visie over dit vraagstuk, zowel inhoudelijk als financieel, welke op termijn gedeeld wordt met Amsterdam. De financiele consequenties van het wel of niet voortzetten van de aanpak economisch dakloosheid uit eigen middelen zijn niet duidelijk. Deze worden onderzocht en uitgewerkt in 2024 en 2025 en volgt er een voorstel. Parallel daaraan, bij voorkeur samen of via de gemeente Amsterdam, gaan de regiogemeenten in gesprek met de landelijke politiek over het al dan niet voortzetten van de aanpak om hier zo snel mogelijk helderheid over te krijgen. Ook gaan wij via de VNG het gesprek aan met het Rijk om helderheid te krijgen of de aanpak voortgezet wordt of niet. *Korte termijn* • Op het moment van schrijven in juli 2024 wordt er regionaal onder andere afgestemd over het inzetten van middelen om locaties te realiseren bovenop de Wenkebachweg die begin dit jaar is geopend en de woning voor twee economisch dakloze gezinnen in Uithoorn. Het realiseren van tijdelijke huisvesting voor economisch daklozen is ingewikkeld (zoals dit ook het geval is voor vele andere doelgroepen) ondanks dat de regiogemeenten zeer goed samenwerken op dit vlak en gezamenlijk alle mogelijkheden onderzoek om plekken te realiseren. Het is bijvoorbeeld in 2024 niet gelukt een aantal locaties in Amstelveen beschikbaar te stellen voor de regio. Bestuurlijk is de wens uitgesproken om regionaal te onderzoeken wat de mogelijkheid is om binnen de geplande nieuwbouw plekken te creëren voor economisch daklozen en andere doelgroepen van de MOBW. *Implementeren van '10 Werkafspraken Thuis in de Wijk' (tussen gemeente en woningcorporaties) om dakloosheid zoveel mogelijk te voorkomen* • In samenwerking met de overige regiogemeenten zijn de '10 Werkafspraken Thuis in de Wijk' vastgesteld en worden deze in 2024 en 2025 geïmplementeerd. De betrokken gemeenten, woningcorporatie en zorgaanbieders delen de ambitie om kwetsbare groepen met een dringende behoefte aan huisvesting een passende plek in de wijk te bieden. Voor velen vormt het vinden van een geschikte sociale huurwoning met de benodigde zorg de basis voor hun deelname aan de samenleving en hun herstel. De '10 Werkafspraken' fungeren als een handleiding om de samenwerking te versterken en ondersteunen en stimuleren de professionals die hierbij betrokken zijn. Binnen de richtlijnen van de werkafspraken is er ruimte voor maatwerk. Het streven is om in het tweede kwartaal van 2025 officieel van start te gaan met de '10 Werkafspraken Thuis in de Wijk.' Tot die tijd is er al een tijdelijke werkwijze opgesteld om een uitstroommogelijkheid middels ‘omklapwoningen’ te bieden voor mensen die vanuit een beschermd wonen locatie willen terugkeren naar Ouder-Amstel of een andere gemeente waar binding mee is voor hun Begeleid Thuis traject. *Uitkomsten woonzorganalyse verwerken in woonbeleid* • Uit de woonzorganalyse van 2022 blijkt dat er verschillende uitdagingen zijn met betrekking tot huisvesting voor de volgende doelgroepen: ouderen en mensen met een lichamelijke beperking, mensen met een verstandelijke beperking, personen die in een beschermde woonvorm (met begeleiding) dienen te verblijven, economisch daklozen, kwetsbare jongeren en mensen die na een intramuraal zorgtraject (weer) zelfstandig gaan wonen (met ambulante begeleiding). We hebben een actieve rol in lokale en regionale beleidsvorming op diverse thema's die rechtstreeks verband houden met deze doelgroepen. De uitkomsten en inzichten vanuit de woonzorganalyse worden gedeeld om bij te dragen aan beleidsvorming bij onder meer de Woonzorg Visie, de Omgevingswet, de woonvisie en de woondeal Metropoolregio Amsterdam (MRA).
Toezicht op naleving kwaliteitseisen maatwerkvoorzieningen
• De GGD-Amsterdam voert, in zijn rol als Wmo toezichthouder, het wettelijk toezicht uit op de naleving van de kwaliteitseisen. • Alle cliënten met een Wmo-voorziening ontvangen voor het cliëntervaringsonderzoek een vragenlijst waarin onderzoek wordt gedaan naar de toegang, kwaliteit en effect van de Wmo ondersteuning.